

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger

Domme

Taksationskommissionen

Natur- og Miljøklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Forslag

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1 – 7"
Gedevasevej 33
3520 Farum

7. december 2009
J.nr. NKN-111-00048
bej

Vedr. fredningen af Storebjerg og omkringliggende område i Farum, Furesø Kommune

Naturklagenævnet har med afgørelsen af 30. november 2009 bl.a. stadfæstet fredningsnævnets bestemmelse om offentlighedens adgang herunder ret til at færdes til fods på stierne henover og langs område C, som vist på fredningskortet.

Fredningsnævnet tilkendte en stierstatning på 15 kr. pr. lbm til Ejerlavet ”Marken ved Kong Voldersvej 1 – 7”, i alt 10.500,00 kr. Naturklagenævnet har ikke haft til hensigt at ændre på denne erstatning.

Ved en fejl er denne stierstatning ikke blevet medtaget i Naturklagenævnets erstatningsafgørelse af 30. november 2009. Stierstatningen på de 10.500,00 kr. vil blive udbetalt sammen med den arealerstatning på 21.500,00 kr., som er anført i erstatningsafgørelsen.

For at kunne udbetale erstatningen skal jeg bede om enten formandens eller kassererens CPR-nr.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen
viceformand

**Naturklagenævnets afgørelse
af 30. november 2009
om fredning af Storebjerg og omkringliggende område i Farum,
Furesø Kommune
(sag nr. NKN-111-00048).**

Fredningsnævnet for København har den 25. september 2008 truffet afgørelse om fredning af Storebjerg og omkringliggende område i Farum og har samtidig truffet afgørelse om erstatning. Afgørelsen om fredningen er påklaget af Friluftsrådet. Afgørelsen om erstatning er påklaget af By- og Landskabsstyrelsen og af Furesø Kommune.

Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening den 20. juli 2004 for del af matr.nr. 1a, 1c, 1d og 6bz Farum By, Farum. Efter det offentlige møde gennemførte Danmarks Naturfredningsforening forhandlinger med Farum Vandværk og Farum Menighedsråd, hvilket resulterede i et revideret fredningsforslag af 8. februar 2006.

Den 26. september 2006 traf Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, afgørelse om forlængelse af fristen i § 37 a, stk. 1, til udløb den 1. oktober 2008. Efter de pr. 1. januar 2007 gældende regler er sagen overgået til Fredningsnævnet for København.

Fredningsområdet

Området er en del af den såkaldte Farum Naturpark, der strækker sig fra Farum Sø i øst til den tidligere Jørlunde Sø i vest. Mølleåen, der har sit udspring mellem Buresø og Bastrup Sø, kæder landskaberne sammen til en helhed. Der er en righoldighed af søer, moser, vandløb, enge, skove, krat og markante bakkedrag. Der er omkring 20 fredninger omfattende ca. 1.500 ha i Farum Naturpark. Området er tillige udpeget som EU-Habitatområde.

Fredningsforslaget omfatter ca. 28 ha, der ligger ved Farum Kirke, vest og syd for Farum by, mod syd afgrænset af randbevoksningen på Farum Sø's nordlige side.

Området er tidligere fredet ved Mølleåfredningen i 1948 og en frivillig fredning i 1967, men Danmarks Naturfredningsforening ønsker en modernisering og opstramning af disse fredninger.

Landskabet er domineret af Farum Ås, der har sin begyndelse i Farum by, nord for Farum Sø, og som her bliver synlig i landskabet umiddelbart vest for Farum Kirke. Åsen bliver længere vestpå gennemskåret af en bæk, der løber fra Præstemosen og ud i Mølleåen i Sortemosen. Præstemosen fremtræder som et "fattigkær", medens Sortemosen er et "rigkær". Åsen har i historisk tid været en del af Præstegårdsjorden, som har været landbrugsjord for præsten ved Farum Kirke.

Præstemosen afvandes af en bæk, der løber fra mosen og gennem åsen ved Gretesholm og ud i Mølleåen ved Karsø.

En vigtig naturværdi for området er den tørbundsflora, der knytter sig til den højtliggende del af åsen umiddelbart vest for Storebjerg og overgangen fra åsen til Præstemosen. Den vestlige del af Storebjerg kaldes Lillebjerg og er en yndet kælkebakke for børn, der bor i nærheden.

Der er en stor artsrigdom af planter og dyr forbundet med de varierede naturtyper i området. De mest interessante planter er knyttet til vådområder og udyrkede arealer.

Fredningsnævnets afgørelser

Formålet med fredningen er at fastholde og styrke den landskabelige karakter, at sikre og forbedre levebetingelserne for det nuværende plante- og dyreliv, at beskytte grundvandsdannelsen og at anvende området som udflugtsområde, primært til vandreture og cykelture samt til natur- og landskabsstudier.

Det er tillige fredningens formål at sikre udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 123, marts 2004.

Fredningsnævnet har med samtykke fra Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland, besluttet, at området udvides med matr.nr. 102a, 102d og 102 e, der ejes af staten, således at området mod syd afgrænses af den til enhver tid værende søbred. Fredningsområdet er stadig ca. 28 ha og er opdelt i 5 delområder, som fremgår af fredningskortet.

Den landbrugsmæssige drift på tidspunktet for fredningen (område B og D) kan fortsætte og skal drives efter de til enhver tid gældende EU-regler om økologisk drift. Såfremt omdriften op-
hører, skal arealerne udlægges med vedvarende græs. Tilplantning må ikke ske på markarealer-
ne. Der er i øvrigt fastsat særlige bestemmelser for de enkelte delarealer.

Fredningen indeholder sædvanlige bestemmelser om naturpleje og om forbud mod terrænæn-
dringer, bebyggelse og tekniske anlæg. Sædvanlige landbrugshegn er tilladt, men hegningen må
ikke begrænse offentlighedens adgang til området, hvorfor hegnene skal udstyres med selvluk-
kende låger eller trappebukke. Nødvendige læskure til kreaturer, heste mv. kan opstilles efter
bestemmelser herom i en plejeplan.

Offentligheden har kun ret til at færdes til fods og på cykel på de stier, som er vist på frednings-
kortet. På stierne henover og langs område C må der dog kun ske færdsel til fods.

Publikum kan endvidere færdes til fods på den øvrige del af arealet, herunder eventuelle hegne-
de græsningsarealer. Færdsel må ikke finde sted på dyrkede markarealer. Arrangeret færdsel på
cykel må kun finde sted som enkeltarrangement og kun efter tilladelse, som kan gives af til-
synsmyndigheden.

Tidligere fredningsafgørelser fra 1922, 1948 og 1967 ophæves for så vidt angår de arealer, der er
omfattet af nærværende fredning.

Klager og udtalelser

Friluftsrådet har i sin klage anført at man tolker naturbeskyttelseslovens § 26 samt mark- og vej-
fredsloven således, at ridning er tilladt på veje og stier i det åbne land, medmindre det ved skilt-
ning er forbudt. Rådet ønsker derfor, at teksten i § 7, Offentlighedens adgang, ændres til: "*Of-
fentligheden har kun ret til at færdes til fods, på cykel og til hest*".

Friluftsrådet ønsker, at fredningsbestemmelserne giver mulighed for etablering af primitive
overnatningspladser til kortvarige ophold og teltslagning. I § 4, Naturpleje og genopretning, øn-
sker Friluftsrådet derfor følgende sætning indføjet: "*Der kan i plejeplanen optages bestemmelse
om etablering af primitive overnatningspladser.*"

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde den 19. august 2009, har deltaget Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Britta Schall Holberg, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Poul Søgaard, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato truffet afgørelse om erstatningen for fredningen, hvortil der henvises.

Naturklagenævnet udtaler enstemmigt:

Det tiltrædes, at der gennemføres fredning efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6 med den afgrænsning, som fredningsnævnet har bestemt, til sikring af de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier i området samt for at sikre udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 123, marts 2004.

Der ses ikke ud fra områdets beliggenhed tæt op til bebyggelsen i Farum by at være grund til at udvide offentlighedens ret til færdsel til også at omfatte færdsel til hest, ligesom der heller ikke ses at være behov for at tillade etablering af primitive overnatningspladser. Friluftsrådets ønsker herom kan således ikke imødekommes.

De af fredningsnævnet fastsatte fredningsbestemmelser stadfæstes derfor i realiteten.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 25. september 2008 ophæves, fastsætter Naturklagenævnet følgende fredningsbestemmelser for det ca. 28 ha store område, der er afgrænset som vist på det fredningskort, der hører til Naturklagenævnets afgørelse, og som helt eller delvist omfatter de på vedhæftede matrikelfortegnelse anførte ejendomme.

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier, at sikre udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 123, marts 2004, at bevare udsigten over det fredede landskab og at fastholde offentlighedens ret til færdsel samt at sikre og forbedre adgangsmulighederne gennem blandt andet et fastlagt stisystem.

§ 2. Arealanvendelse og drift

Den landbrugsmæssige drift på tidspunktet for fredningen (område B og D) kan fortsætte på nednævnte vilkår:

Landbrugsarealerne skal drives efter de til enhver tid gældende EU-regler om økologisk drift.

Såfremt omdriften ophører, skal arealerne udlægges med vedvarende græs. Efter etablering af vedvarende græsarealer kan driften ikke på ny omlægges.

Markarealerne må ikke tilplantes.

Der fastsættes i øvrigt følgende bestemmelser for de enkelte delarealer (område A – E):

A.

Området skal bevares med skræntarealer. De løvtræbevoksede arealer skal bevares. Den øvrige del skal drives som lysåbne overdrevsarealer enten med kreaturafgræsning eller ved et årligt høslæt i sensommeren. Konvertering til overdrev skal finde sted uden jordbehandling og uden udsæd af frøblandinger m.v.

B.

Fredningen er ikke til hinder for anlæg af en parkeringsplads alene til brug for kirken. Afgrænsningen skal godkendes af fredningsnævnet.

C.

Området skal plejes ved høslæt i sensommeren.

D.

Fredningen er ikke til hinder for udvidelse mod vest af den eksisterende kirkegård ved Farum Kirke. Afgrænsningen skal godkendes af fredningsnævnet.

E.

Skovgrænsen mod markarealer skal fastholdes. Kreaturgræsning kan finde sted som led i plejeforanstaltningerne. Der må ikke praktiseres skovgræsning.

§ 3. Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden – heller ikke til eget brug – eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet. Forbuddet mod terrænændringer gælder ikke arkæologiske, geologiske eller andre videnskabelige undersøgelser samt frilæggelse af vandløb eller andre foranstaltninger, der tjener fredningens formål.

§ 4. Bebyggelse, veje og tekniske anlæg m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder, hytter eller lignende på området. Der må ikke etableres dyrefarme, drivhusgartnerier, planteskoler og frugtplantager eller anlægges koloni- og nyttehaver eller andre faste anlæg eller konstruktioner. For eksempel må der ikke anbringes hegn, tårne, vindmøller, tankanlæg, fritstående solfangere eller master, og der må ikke føres luftledninger over arealerne eller etableres lysanlæg.

Der må endvidere ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller landingspladser for fly eller helikoptere, og der må ikke etableres oplags- og lossepladser

Der må ikke anbringes campingvogne, telte eller lignende.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af sædvanlige landbrugshegn til kreaturer, heste, får og geder m.v., men hegningen må ikke begrænse offentlighedens adgang til området, hvorfor hegn skal udstyres med selvlukkende låger eller trappebukke. Der må ikke opstilles kreaturhegn eller andre hegn i skovarealer. Fredningen er ikke til hinder for opstilling af hegn til beskyttelse af vandboringer.

Nødvendige læskure til kreaturer, heste, får og geder m.v. kan opstilles efter bestemmelser herom i en plejeplan.

§ 5. Offentlighedens adgang

Offentligheden har kun ret til at færdes til fods og på cykel på de stier, som er vist på fredningskortet. På stierne henover og langs område C må der dog kun ske færdsel til fods. Stierne skal markeres og etableres som trampestier.

Offentligheden kan endvidere færdes til fods på den øvrige del af arealet, herunder eventuelle hegnede græsningsarealer. Færdsel må ikke finde sted på dyrkede markarealer.

Arrangeret færdsel på cykel må kun finde sted som enkeltarrangement og kun efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden.

Hunde skal føres i snor.

Plejemyndigheden kan afmærke stiforløb og opsætte informationstavler.

§ 6. Naturpleje og genopretning

Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan. Den første plejeplan skal gælde for højst 5 år, de senere for højst 10 år. Den skal redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder samt eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret. Plejeplanen kan indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger, f.eks. bænke og affaldskurve, og opsætning af sædvanlige husdyrhegn og læskure til dyr.

Der skal gives grundejere, forpagtere, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet ret til at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Såfremt der er uenighed om indholdet af plejeplanen, forelægges den for fredningsnævnet til afgørelse, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn, for tiden bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006.

§ 7. Dispensation

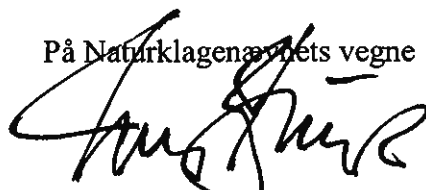
Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§ 8. Ophævelse af tidligere fredninger

Følgende tidligere fredningsafgørelser ophæves for så vidt angår de arealer, der er omfattet af nærværende fredning:

Fredningsafgørelse, tinglyst den 16. marts 1922, på matr.nr. 1a, 1c og 1d Farum By,
Fredningsafgørelse, tinglyst den 24. marts 1948, på matr. nr. 1a, 1c og 1d Farum By og
Fredningsafgørelse, tinglyst den 10. august 1967 på matr.nr. 6bz Farum By.

På Naturklagenævnets vegne

Lars Busck

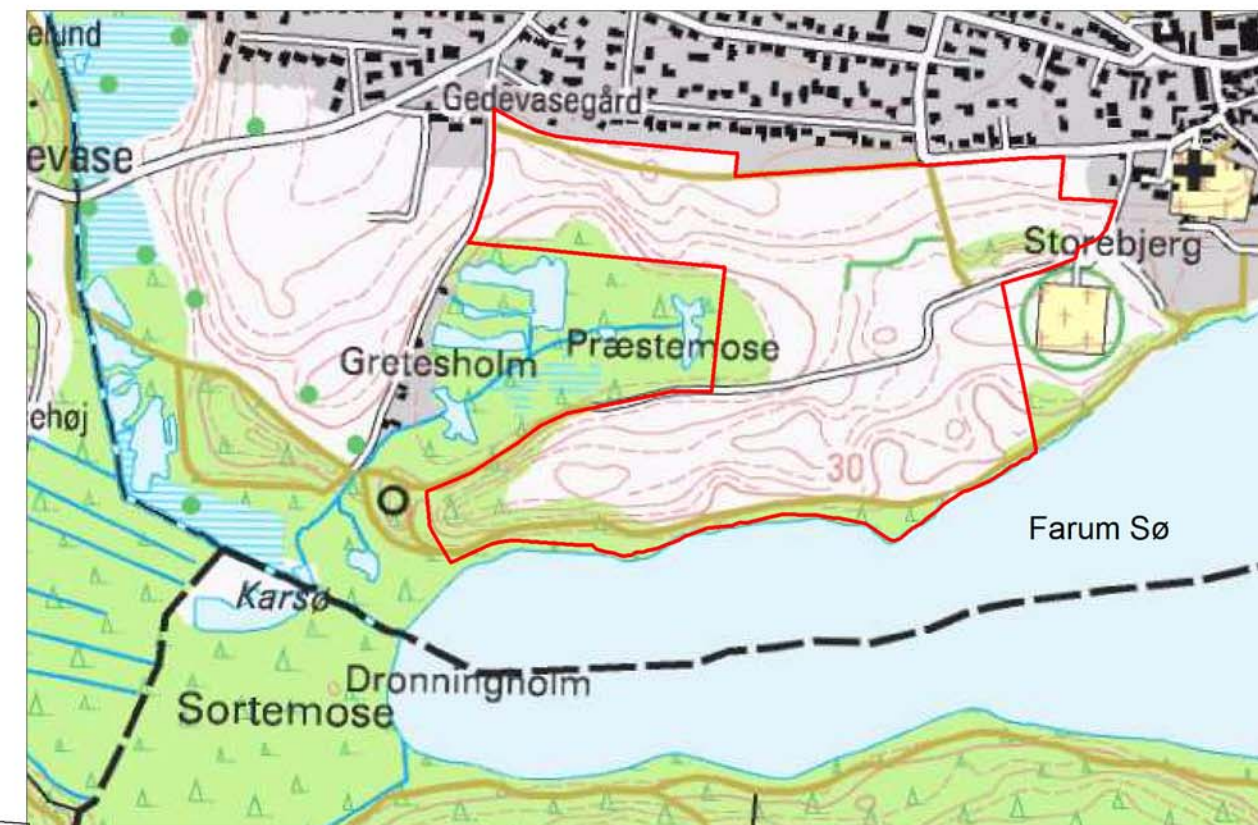
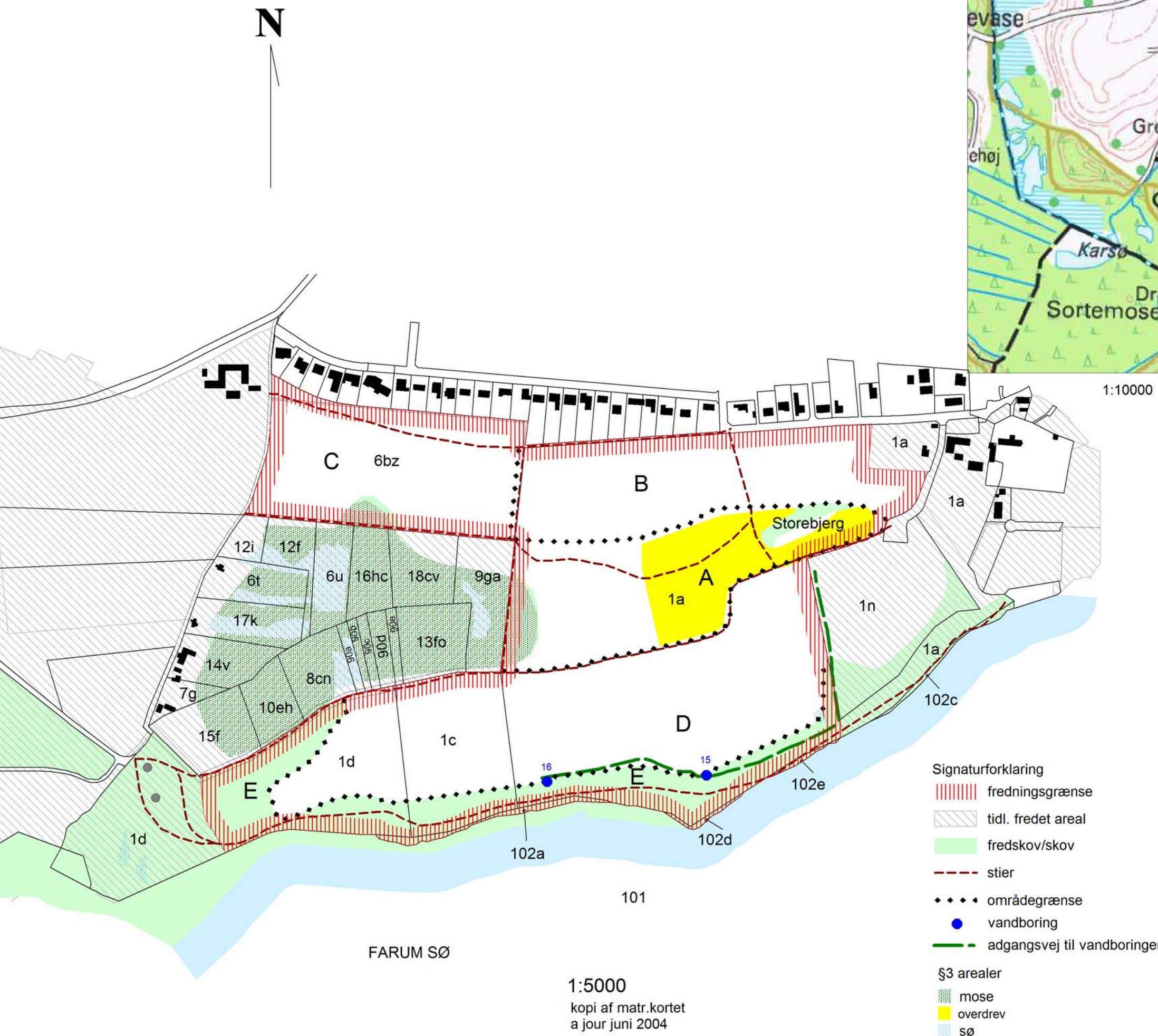
Naturklagenævnets formand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse
over de matrikelnumre, der helt eller delvist er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af
30. november 2009 i sagen om fredning af Storebjerg og omkringliggende område

Farum By

Matr.nr. 1 a, 1 c, 1 d, 6 bz, 102 a, 102 d og 102 e

Kortbilag 1

Fredningskort

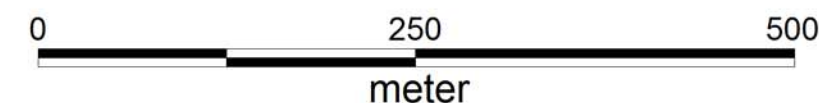
Storebjerg m.m.

Del af
Farum By, Farum
Furesø Kommune
Region Hovedstaden

Udfærdiget i juli 2004 af
Danmarks Naturfredningsforening
i samarbejde med Frederiksborg Amt
Ændret 23.11. 2009

Fredningskort til brug ved
Naturklagenævnets afgørelse
af november 2009
NKN-111-00048

Danmarks
Naturfredningsforening

**Naturklagenævnets afgørelse
af 30. november 2009
om erstatning i anledning af fredning af Storebjerg og omkringliggende område i Farum,
Furesø Kommune
(sag nr. NKN-111-00048).**

Fredningsnævnet for København har den 25. september 2008 truffet afgørelse om erstatning i anledning af fredningen af Storebjerg og omkringliggende område i Farum. Afgørelsen om erstatning er påklaget til Naturklagenævnet af By- og Landskabsstyrelsen og af Furesø Kommune. Da erstatningen overstiger 100.000 kr., er afgørelsen endvidere forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse i henhold til naturbeskyttelseslovens § 42.

Fredningsnævnets erstatningsfastsættelse

Området omfatter tre lodsejere: Farum Sogns Menighedsråd, Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-17" og Skov- og Naturstyrelsen.

Der er rejst erstatningskrav af Menighedsrådet og af Ejerlavet.

Menighedsrådet

Menighedsrådet har anført, at fredningen indebærer restriktioner for den landbrugsmæssige anvendelse varierende fra 113.000 kr. pr. ha for arealerne B og D til 120.000 kr. pr. ha. for arealerne A og C. Det samlede erstatningskrav beløber sig til 2.604.800 kr.

Fredningsnævnet har med to stemmer mod en besluttet at tilkende Menighedsrådet en samlet erstatning på 111.900 kr.

Der er alene givet erstatning for 2,2 ha af areal A, der pålægges den restriktion, at der ikke må ske landbrugsmæssig udnyttelse. Tabet i den anledning er fastsat til 42.000 kr. pr. ha, i alt 92.400 kr. Den øvrige del af det 5,6 ha store område A er omfattet af henholdsvis naturbeskyttelseslovens § 3, 2,6 ha, fredskov, 0,6 ha og skræntareal, 0,2 ha, som fredningsnævnet ikke har givet erstatning for.

For stier er der tillagt den sædvanlige takst på 15 kr. pr. meter sti, i alt 19.500 kr.

Begrundelsen for at tilkende Menighedsrådet erstatning er for formandens vedkommende følgende:

Bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, er ifølge forarbejderne en videreførelse af retstilstanden før lovbestemmelsen. Især kommuner fik ikke erstattet tab i anledning af fredning. Overfredningsnævnet havde ved kendelse af 17. november 1989 om fredning af et område nær Arresø mellem Lille Lyngby og Pøle Å tilkendt erstatning til et menighedsråd. Han finder, at § 39, stk. 1, efter forarbejderne ikke er til hinder for, at der tilkendes menighedsrådet erstatning.

Det af miljøministeren udpegede medlem udtaler:

Menighedsrådet er en selvstændig juridisk person og ikke en offentlig myndighed. Dette ses blandt andet ved, at Menighedsrådets jorder er vurderet med henblik på ejendomsbeskatning.

Mindretallet, det af Furesø Kommune udpegede medlem, udtaler bl.a.:

Tabet skal ikke erstattes, idet området må betragtes som offentligt ejet og ikke erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse med videresalg for øje. Dette medlem har lagt vægt på, at menighedsrådet er skatteudskrivningsmyndighed, at præsterne og visse andre ansatte er tjenestemænd, samt at Folkekirken ifølge grundloven skal være understøttet af staten.

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7"

Ejerlavet har bl.a. hæftet sig ved, at man for fremtiden ikke kan hindre offentlig adgang til området og har foreslået en erstatning på 200.000 kr. for det 5 ha store område.

Fredningsnævnet har lagt til grund, at arealet er erhvervet med henblik på en rekreativ anvendelse, som ikke hindres ved fredningen. Der tillægges derfor den sædvanlige grundtakst på 3.800 kr. pr. ha, eller 19.000 kr.

Fredningsnævnet har herefter tilkendt en samlet erstatning for fredningen på 141.400 kr.

Klagerne

Farum Sogns Menighedsråd har med tilslutning fra Ballerup-Furesø Provsti og Helsingør Stiftsøvrighed taget fredningsnævnets afgørelse om erstatningen til efterretning.

Furesø Kommune har klaget over, at der er tilkendt erstatning til Farum Sogns Menighedsråd. Det er kommunens vurdering, at jorden tilhørende Farum Kirke er offentligt ejede arealer, der efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt., ikke tilkendes erstatning for.

By- og Landskabsstyrelsen har klaget over erstatningsafgørelsen med påstand om, at Farum Sogns Menighedsråds arealer i relation til naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt., skal betragtes som offentligt ejede, og at der ikke er grundlag for at tilkende erstatning for fredning af disse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt. tilkendes der ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse.

By- og Landskabsstyrelsen finder, at bestemmelsen også omfatter Folkekirken, hvis økonomiske forhold bl.a. er reguleret ved lov om Folkekirkens økonomi. I øvrigt henviser styrelsen til finanslovens § 22 om Kirkeministeriet, hvor også Folkekirkens forskellige økonomiske og forvaltningsmæssige niveauer er omtalt.

Folkekirken er således efter By- og Landskabsstyrelsens vurdering en selvstændig offentlig institution under Kirkeministeriet. Der gør sig ikke sådanne særlige forhold gældende for Folkekirken, at der undtagelsesvis er grundlag for at tilkende denne offentlige institution fredningserstatning efter naturbeskyttelseslovens § 39.

Folkekirken behandles også i relation til andre regler i naturbeskyttelsesloven på linje med andre offentlige institutioner. Reglerne om skovbyggelinje og om adgang til offentlige skove omfatter Folkekirkens skove på samme måde som skove ejet af andre offentlige myndigheder. Skovlovens regler om offentlige skove og fredskovpligt omfatter også Folkekirkens skove. Endelig henviser By- og Landskabsstyrelsen til reglerne om offentlige myndigheders erhvervelse af landbrugsejendomme i lov om landbrugsejendomme, hvoraf også fremgår, at Folkekirkens arealer er offentligt ejede.

Udtalelser

Kammeradvokatens vurdering

Naturklagenævnet har bedt Kammeradvokaten vurdere, om ejendomme, der ejes af præsteembeder, skal betragtes som offentligt ejede arealer, med den virkning at der ikke skal tilkendes erstatning, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. punktum.

Kammeradvokatens har gennemgået sagens omstændigheder, det retlige grundlag, herunder såvel naturbeskyttelsesloven som Folkekirkens retlige grundlag samt grundlovens § 73 med retspraksis og statsretlige afhandlinger i tilknytning hertil.

Kammeradvokaten bemærker bl.a., at præster i Folkekirken nu alene aflønnes efter tjenestemandslovens regler, hvor man i tidligere lovgivning anvendte udtrykket "tjenestejord", og hvor præsters

indtægt kunne være afhængig heraf. Når præstegårdsjordens indtægter indgår i kirkekassen på lige fod med andre indtægter, må jorden behandles som anden fast ejendom under Folkekirken.

Folkekirkenes økonomiske forhold er reguleret ved lov, og staten yder tilskud til Folkekirken, herunder indirekte til det enkelte præsteembede. Det forhold, at indtægter fra bortforpagtning og fra salg af landbrugsejendomme kan udgøre en væsentlig del af de indtægter, som det pågældende menighedsråd administrerer, kan ikke føre til, at præsteembederne skal betragtes som selvstændige (private) juridiske personer med egen formue.

At præsteembedernes ejendomme bestyres af menighedsrådene, kan heller ikke føre til, at præsteembederne skal betragtes som selvstændige juridiske personer. Salg af ejendom kan kun ske med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse af stiftsøvrigheden eller provstiudvalget.

Sammenfattende er det Kammeradvokatens vurdering, at ejendomme, der ejes af præsteembeder, må betragtes som offentligt ejede arealer, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. punktum, med den virkning, at der ikke skal betales fredningserstatning ved fredning af disse arealer.

Naturklagenævnet og førhen Overfredningsnævnet har i en lang række tilfælde tilkendt erstatning for fredning af præsteembeders jord, uden at spørgsmålet har været genstand for diskussion i nævnet. Kammeradvokaten udtaler i den forbindelse, at det må antages, at Naturklagenævnet kan ændre sin administrative praksis for fremtiden, såfremt denne praksisændring er inden for lovgivningens rammer, medmindre indrettelseshensyn taler afgørende imod en ændring. Kammeradvokaten udtaler i den forbindelse, at når der er tale om gennemførelse af fredninger, er det ikke relevant at vurdere indrettelseshensyn eller varsel for praksisændring.

Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet har den 6. august 2009 bl.a. udtalt, at ministeriet principielt kan henholde sig til Kammeradvokatens vurdering med hensyn til det retlige grundlag for statens adgang til efter overgangen til parlamentarisk styreform i 1849 ved lov at disponere eller råde over folkekirkenes præsteembeders faste ejendomme.

Ministeriet er dog af den opfattelse, at statens dispositioner over præsteembedernes landbrugseggede jordtilliggende, der i dag i lighed med folkekirkenes selvejende kirker må siges at være i sogne- og menighedernes eje, til andet formål end understøttelse af folkekirken (nedbringelse af den lokale kirkelige ligning), principielt kun bør ske mod økonomisk kompensation. Det vil i den situation, der

foreligger her, sige en passende erstatning for udvidelsen af de nuværende rådighedsbegrænsninger svarende til den en privat jordejer kan være berettiget til.

Ministeriet mener ikke, at spørgsmålet om at afskære folkekirkens kirker og præsteembeder fra erstatning har været særskilt overvejet i forbindelse med lovændringen i 2004 af naturbeskyttelseslovens § 39, der blev gennemført blandt andet under henvisning til, at den var en lovfæstelse af den hidtidige praksis på området.

Såfremt By- og Landskabsstyrelsen måtte fastholde, at begrebet ”offentligt ejede arealer” også gælder for folkekirkens selvejende kirker og præsteembeder, vil Kirkeministeriet overveje at henstille til Miljøministeriet, at det gennem en ændring af § 39 kan blive lovfæstet, at bestemmelsen ikke skal finde anvendelse på arealer ejet af folkekirken.

Hvis folkekirken fremover afskæres fra erstatninger som disse, kan det forventes, at mange menighedsråd vil realisere kirkens eller præsteembeders jordtilligende for på denne måde at sikre, at den økonomiske værdi af besiddelserne tilfalder folkekirken. En sådan adfærd vil ikke være ønskelig, hverken ud fra et kirkeligt eller et naturbeskyttelses synspunkt.

Naturklagenævnets behandling af sagen

Naturklagenævnet har den 19. august 2009 foretaget besigtigelse af området og afholdt offentligt tilgængeligt møde.

Nævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt, at fredningen af Storebjerg og omkringliggende område i Farum gennemføres med den afgrænsning, som fredningsnævnet har bestemt.

Naturklagenævnets erstatningsafgørelse

I afgørelsen om erstatning har deltaget Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Britta Schall Holberg, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Poul Søgaard, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Naturklagenævnet udtaler enstemmigt:

Farum Sogns Menighedsråd

Naturklagenævnet finder – af de grunde, som By- og Landskabsstyrelsen og Kammeradvokaten har anført - at Folkekirken må anses som en selvstændig offentlig institution, og at Folkekirkens ejendomme, der forvaltes af menighedsrådene under Kirkeministeriets og stiftsøvrighedernes tilsyn, må betragtes som offentligt ejede arealer, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. punktum, med den virkning at der ikke skal betales fredningserstatning ved fredning af disse arealer, medmindre den

fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse. Det forhold, at spørgsmålet om at afskære Folkekirkens kirker og præsteembeder fra erstatning ikke har været særskilt overvejet i forbindelse med lovændringen i 2004 af naturbeskyttelseslovens § 39, kan ikke føre til et andet resultat.

I denne sag betyder det, at der ikke tilkendes erstatning for fredning af de arealer, der tilhører Farum Sogns Menighedsråd.

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7"

Naturklagenævnet har besluttet at hæve grundtaksten fra 3.800 kr./ha til 4.300 kr./ha. Erstatningen til ejerlavet fastsættes derfor til 21.500 kr.

Fredningsnævnets erstatningsafgørelse af 25. september 2008 ophæves.

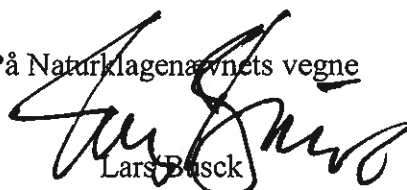
Det tilkendte erstatningsbeløb forrentes fra datoen for fredningsnævnets afgørelse, 25. september 2008, med en årlig rente svarende til den til enhver tid gældende diskonto, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3.

Af erstatningen på 21.500,00 kr. samt renter udreder staten ved Miljøministeriet 75% og Furesø Kommune 25%, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

Naturklagenævnets afgørelse om erstatningsudmålingen kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet, eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Miljøministeriet og Furesø Kommune. Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede.

Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Lars Busck

Naturklagenævnets formand

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Dommerkontoret
Hummeltoftevej 10
2830 Virum
Telefon: 45 85 33 55
Telefax: 45 85 33 19

Den 25. september 2008
FRS nr. 20/07 BH

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

26 SEP. 2008

Fredning af Storebjerg m.m. i Furesø kommune.

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets kendelser om fredning af Storebjerg m.m. og om erstatning.

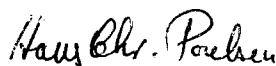
Klage over kendelserne skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, ske skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. Klagefristen er ifølge § 43, stk. 3, jf. § 87, stk. 1, 4 uger efter afgørelserne er meddelt, dog senest 4 uger efter deres bekendtgørelse.

Klageberettigede er:

- 1) Ejere og brugere,
- 2) enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- 3) statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
- 4) organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen.

Erstatningsafgørelsen kan dog kun påklages af den, som anser sig for berettiget til større erstatning, eller en myndighed, som skal udrede en del af erstatningen.

Godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 47 ikke påklages.

Hans Chr. Poulsen
Formand.

KENDELSE

om fredning af Storebjerg
og omkringliggende område i Farum i Furesø kommune

afsagt den 25. september 2008 af Fredningsnævnet for København

Danmarks Naturfredningsforening har rejst sag om fredning af et område af Farum Naturpark.

Sagen angår en del af matr.nr. 1 a, matr.nr. 1 c, matr.nr. 1 d og matr.nr. 6 bz Farum by, Farum.

Baggrunden for fredningsforslaget.

Området i fredningsforslaget er en del af den såkaldte Farum Naturpark, der strækker sig fra Farum sø i øst til den tidligere Jørlunde sø i vest. Mølleåen, der har sit spæde udspring mellem Buresø og Bastrup, kæder landskaberne sammen til en helhed. Der er en righoldighed af søer, moser, vandløb, enge, skove, krat og markante bakkedrag. Der er omkring 20 fredninger omfattende ca. 1.500 ha. i Farum Naturpark.

Fredningsforslaget omfatter ca. 28 ha, der ligger ved Farum Kirke, vest og syd for Farum by, mod syd afgrænset af randbevoksningen på Farum søs nordlige side.

Området er tidligere fredet ved Mølleåfredningen i 1948 og en frivillig fredning i 1967. Danmarks Naturfredningsforening ønsker en modernisering og opstramning af disse fredninger.

Landskabet er domineret af Farum Ås, der har sin begyndelse i Farum by, nord for Farum sø, og som her bliver synlig i landskabet umiddelbart vest for Farum kirke. Åsen bliver længere vestpå gennemskåret af en bæk, der løber fra Præstemosen og ud i Mølleåen i Sortemosen. Præstemosen fremtræder som et "fattigkær", mens Sortemosen er et "rigkær".

Åsen har i historisk tid været en del af Præstegårdsjorden, som har været landbrugsjord for præsten ved Farum kirke.

Præstemosen afvandes af en bæk, der løber fra mosen og gennem åsen ved Gretesholm og ud i Mølleåen ved Karsø.

En vigtig naturværdi for området er den tørbundsflora, der knytter sig til den højtliggende del af åsen umiddelbart vest for Storebjerg og overgangen fra åsen til Præstemosen. Den vestlige del af Storebjerg kaldes Lillebjerg og er en yndet kælkebakke for børn, der bor i nærheden.

Der er en stor artsrigdom af planter og dyr forbundet med de varierede naturtyper i området. De mest interessante planter er knyttet til vådområder og udyrkede arealer. Floraen på de udyrkede arealer er især interessant på åsen vest for Storebjerg, hvor man finder en decideret tørbundsflora med f.eks. tjærenellike, blåmunke, håret gøgeurt, sandvikke, almindelig kongepen, hedyng, hundeviol, kratfladbælg, rundbælg, vårgæslingeblostm, bitter bakkestjerne, harekløver, sølvpotentiell, rødknæ, tidlig dværgbunke, lægeoksetunge, gulsnerre, almindelig torskemund.

Formålet med fredningen er at fastholde og styrke den landskabelige karakter, at sikre og forbedre levebetingelserne for det nuværende plante- og dyreliv, at beskytte grundvandsdannelsen og at anvende området som udflugtsområde, primært til vandreture og cykelture samt natur- og landskabsstudier.

Planlægningsforhold.

Området er en del af Farum Naturpark og er tillige udpeget som EU Habitatområde.

Sagens behandling.

Den 20. juli 2004 rejste Danmarks Naturfredningsforening sagen om fredning af området i Farum Naturpark.

Forslaget blev i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Frederiksborg Amts Avis den 29. juli 2004 og i Statstidende den 30. juli 2004.

Den 22. september 2004 var der offentligt møde i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 5.

Efter det offentlige møde gennemførte Danmarks Naturfredningsforening forhandlinger med Farum Vandværk og Farum Menighedsråd.

Den 8. februar 2006 fremsendte Danmarks Naturfredningsforening derefter et revideret forslag til fredning af området.

Den 26. september 2006 traf fredningsnævnet for Frederiksborg Amt afgørelse om forlængelse af fristen i naturbeskyttelseslovens § 37 a, jf. § 37 a, stk. 3, til udløb den 1. oktober 2008.

Efter de pr. 1. januar 2007 gældende regler er sagen overgået til Fredningsnævnet for København.

Fredningsnævnet for København har besigtiget området den 24. maj 2007 og den 13. september 2007. Fredningsnævnet afholdt derefter den 13. september 2007 et nyt offentligt møde.

Forpagteren anmodede på mødet den 13. september 2007 om, at der i fredningen gives hjemmel til at foretage en opfyldning, så det store niveau-spring mellem område A og det udstykkede areal mod vest udjævnes, fordi

det er uhensigtsmæssigt for driften. Fredningsnævnet har ikke fundet, at der bør kunne ske kunstigt indgreb i terrænet.

Det fremgik, at begrebet "vedvarende græs" ikke er entydigt.

Ved vedvarende græs skal forstås arealer, som ikke er i omdrift. De skal, såfremt de har været dyrket, pløjes og tilsås med græs efter tilsynsmyndighedens bestemmelse. De må ikke pløjes påny. De skal holdes fri for opvækst enten ved afgræsning eller ved slåning..

Den foreslåede fredningsgrænse mod syd findes uhensigtsmæssig. Det er med samtykke fra Skov- og Naturstyrelsen, Østsjælland, besluttet, at området udvides med matr. nr. 102a, 102d og 102e, der ejes af staten, således at området mod syd afgrænses af den til enhver tid værende søbred.

Der fastsættes herefter følgende

FREDNINGSBESTEMMELSER

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative interesser,
2. at sikre udpegningsgrundlagene for Habitatområde nr. 123, marts 2004,
3. at bevare udsigten over det fredede landskab og
4. at fastholde offentlighedens ret til færdsel samt sikre og forbedre adgangsmulighederne blandt andet gennem et fastlagt stisystem

§ 2 Fredningsområdet

Fredningsområdet er ca. 28 ha. Det er opdelt i 5 delområder, som fremgår af det til kendelsen hørende fredningskort. Grænsen mod syd følger Farum Sø's nordlige bred.

§ 3 Arealanvendelse og drift

Den på tidspunktet for fredning landbrugsmæssige drift (område B og D) kan fortsætte på nedennævnte vilkår:

Landbrugsarealerne skal drives efter de til enhver tid gældende EU regler om økologisk drift.

Såfremt omdriften ophører, skal arealerne udlægges med vedvarende græs.

Efter etablering af vedvarende græsarealer kan driften ikke på ny omlægges.

Markarealerne må ikke tilplantes.

Der fastsættes i øvrigt følgende bestemmelser for de enkelte delarealer:

A.

Området skal bevares med skræntarealer. De løvtræbevoksede arealer skal bevares. Den øvrige del skal drives som lysåbne overdrevsarealer enten med kreaturafgræsning eller ved et årligt høslæt i sensommeren. Konvertering til overdrev skal finde sted uden jordbehandling og uden udsæd af frøblandinger m.v.

B.

Fredningen er ikke til hinder for anlæg af en parkeringsplads alene til brug for kirken. Afgrænsningen skal godkendes af Fredningsnævnet.

C.

Området skal plejes ved høslæt i sensommeren.

D.

Fredningen er ikke til hinder for udvidelse mod vest af den eksisterende kirkegård ved Farum kirke. Afgrænsningen skal godkendes af Fredningsnævnet.

E.

Skovgrænsen mod markarealer skal fastholdes. Kreaturgræsning kan finde sted som led i plejeforanstaltningerne. Der må ikke praktiseres skovgræsning.

§ 4 Naturpleje og genopretning

Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan. Den første plejeplan skal gælde for højst 5 år, de senere for højst 10 år. Den skal redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder samt eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsrret, herunder krav om, at hunde skal føres i snor. Plejeplanen kan indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger og opsætning af sædvanlige husdyrhegn og shelters til dyr.

Der skal gives grundejere, forpagtere, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet ret til at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Såfremt der er uenighed om indholdet af plejeplanen, forelægges den for fredningsnævnet til afgørelse.

§ 5 Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden - heller ikke til eget brug - eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

Forbudet mod terrænændringer gælder ikke videnskabelige, arkæologiske og geologiske undersøgelser samt frilæggelse af vandløb eller andre foranstaltninger, der tjener fredningens formål.

§ 6 Bebyggelse, veje og tekniske anlæg m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder, hytter eller lignende på området. Der må ikke etableres dyrefarme, drivhusgartnerier, planteskoler og frugtplantager eller anlægges koloni- og nyttehaver eller andre faste anlæg eller konstruktioner. For eksempel må der ikke anbringes hegn, tårne, vindmøller, tankanlæg, fritstående solfangere eller master, og der må ikke føres luftledninger over arealerne.

Der må endvidere ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller landingspladser for fly og helikoptere; og der må ikke etableres oplags- og lossepladser.

Lysanlæg må ikke etableres på området.

På området må ikke anbringes campingvogne, telte eller lignende.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af sædvanlige landbrugshegn til kreaturer, heste, får og geder, men hegningen må ikke begrænse offentlighedens adgang til området, hvorfor hegn skal udstyres med selvlukkende låger eller trappebukke. Der må ikke opstilles kreaturhegn eller andre hegn i skovarealer. Fredningen er ikke til hinder for opstilling af hegn til beskyttelse af vandboringer.

Der kan ske opstilling af nødvendige læskure til kreaturer, heste, får og geder m.v. efter bestemmelser herom i en plejeplan.

§ 7 Offentlighedens adgang

Offentligheden har kun ret til at færdes til fods og på cykel på de stier, som er vist på fredningskortet. På stierne henover og langs område C må der dog kun ske færdsel til fods. Stierne skal markeres og etableres som trampestier.

Publikum kan endvidere færdes til fods på den øvrige del af arealet, herunder eventuelle hegnede græsningsarealer. Færdsel må ikke finde sted på dyrkede markarealer.

Arrangeret færdsel på cykel må kun finde sted som enkeltarrangement og kun efter tilladelse, som kan gives af tilsynsmyndigheden.

§ 8 Formidling

Plejemyndigheden kan afmærke stiforløb og opsætte informationstavler.

§ 9 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§ 10 Ophævelse af tidligere fredninger

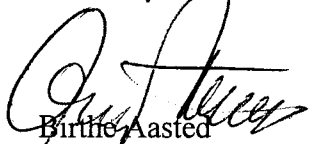
Følgende tidligere fredningsafgørelser ophæves for så vidt angår de arealer, der er omfattet af nærværende fredning:

Fredningsafgørelse, tinglyst den 24. marts 1948, på matr. nr. 1 a, 1 c og 1 d
Farum by

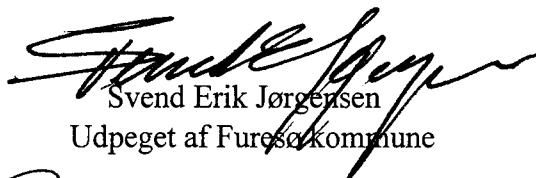
Fredningsafgørelse, tinglyst den 16 marts 1922, på matr. nr. 1 a, 1 c og 1 d
Farum by og

Fredningsafgørelse, tinglyst den 10. august 1967 på matr. nr. 6 bz Farum by.

Den 18. september 2008

Birthe Aasted
Udpeget af Miljøministeren

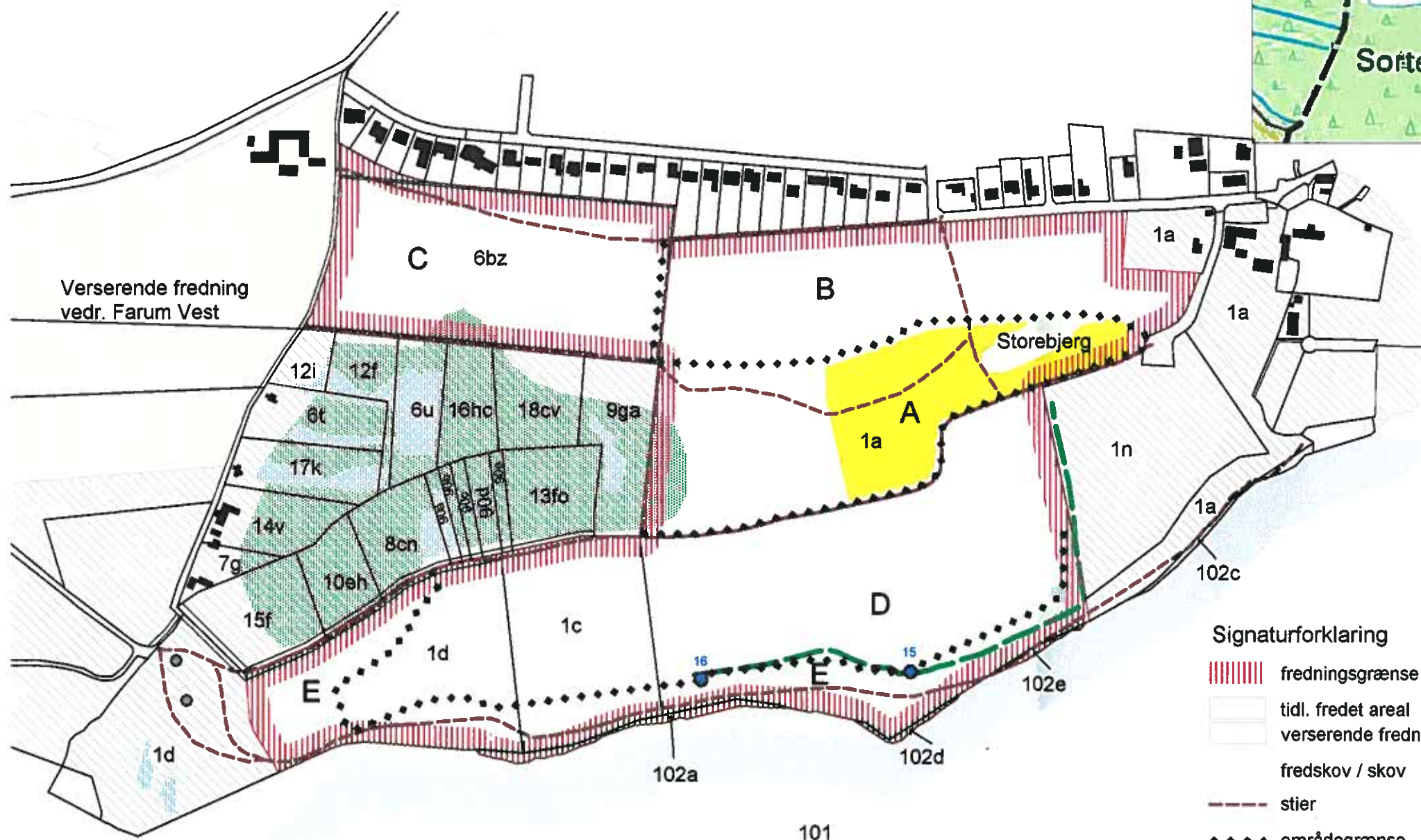

Svend Erik Jørgensen
Udpeget af Furesø kommune

Hans Chr. Poulsen
Formand

N

Verserende fredning
vedr. Farum Vest

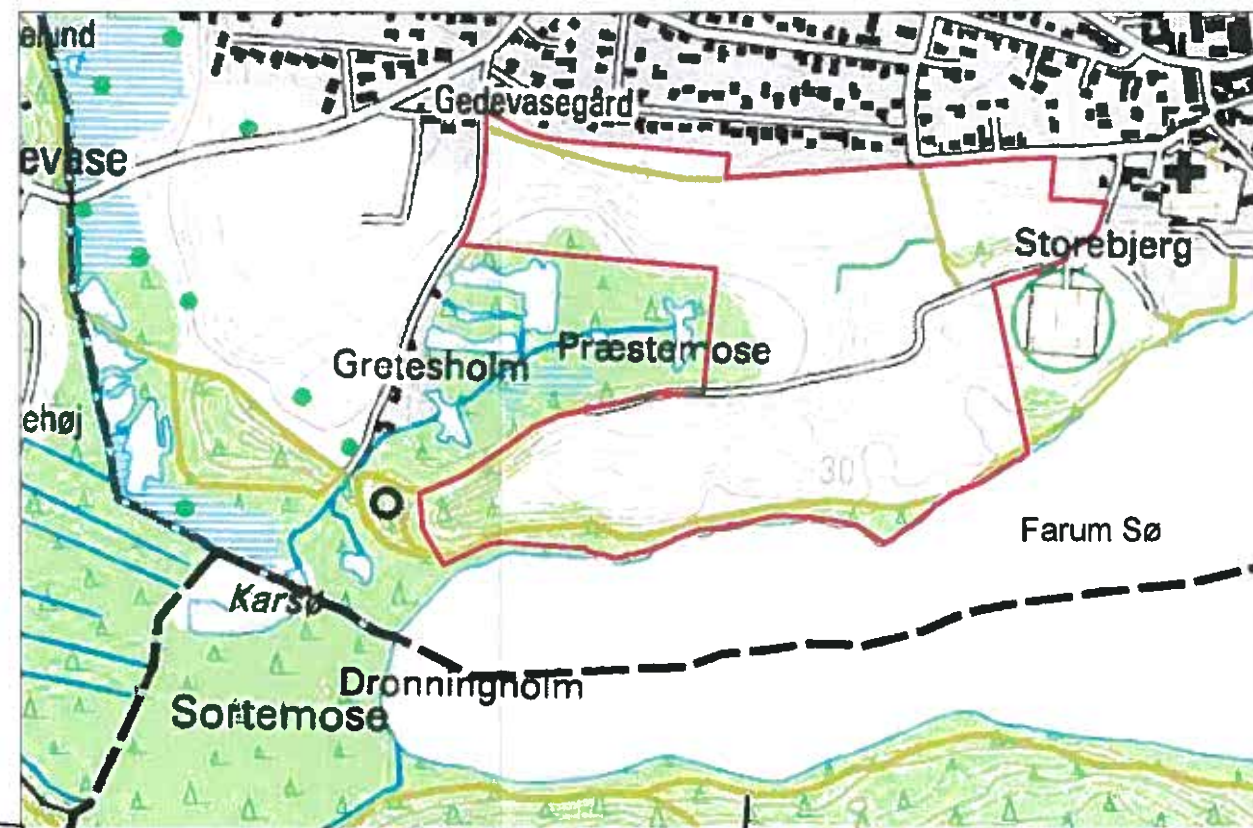
FARUM SØ

1:5000
kopi af matr.kortet
a jour juni 2004

Signaturforklaring

- ||||| fredningsgrænse
- tidl. fredet areal
- verserende fredning
- fredskov / skov
- stier
- ♦♦♦♦ områdegrænse
- vandboring
- adgangsvej til vandboringer

- §3 arealer
- mose
 - overdrev
 - sø

1:10000

Kortbilag 1

Fredningskort

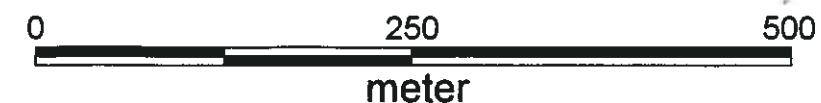
Storebjerg m.m.

Del af
Farum By, Farum
Furesø Kommune
Region Hovedstaden

Udfærdiget i juli 2004 af
Danmarks Naturfredningsforening
i samarbejde med Frederiksborg Amt
Ændret 10.09. 2008

Fredningskort til brug ved
Fredningsnævnets afgørelse
af september 2008
FRS 20/07

Danmarks
Naturfredningsforening

KENDELSE
om erstatning
ved fredning af Storebjerg
og omkringliggende område i Farum i Furesø kommune

afsagt den 25. september 2008 af Fredningsnævnet for København

Ved en samtidig afsagt kendelse er Storebjerg og området vest derfor fredet.

Området omfatter tre lodsejere: Farum sogns menighed ved Menighedsrådet, Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7" og Skov- og Naturstyrelsen.

Der er rejst rejst erstatningskrav af Menighedsrådet og af Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7".

Menighedsrådet

Område A	492.000 kr.
Område B	519.800 kr.
Område C	480.000 kr.
Område D	1.113.000 kr.
<u>Område E</u>	<u>0 kr</u>
I alt	2.604.800 kr.

Menighedsrådet har anført, at at fredningen indebærer restriktioner for den landbrugsmæssige arealanvendelse.

I område A er en del bevokset, og der er stejle skrænter. Menighedsrådet har ved fremsættelsen af erstatningskravet skønnet, at det landbrugsmæssige areal er 4,10 ha. Tabet er ansat til 120.000 kr. pr. ha. eller i 492.000 kr.

I område B er arealet mere jævnt, og det landbrugsmæssige areal skønnes at være 4,60 ha. Tabet er ansat til 113.000 kr. pr. ha. eller 519.800 kr.

I område C er der en skrænt op mod parcelhusbebyggelse, som ikke har landbrugsmæssig drift. Det landbrugsmæssige område skønnes at være 4,00 ha. Tabet er ansat til 120.000 kr. pr. ha. eller 480.000 kr.

I område D viser markblokkort, at der er et areal på 10,20 ha, men da der må tages forbehold for unøjagtigheder i forbindelse med skovlinjen, er det i forbindelse med fremsættelse af erstatningskravet skønnet, at det landbrugsmæssige areal omfatter 10,00 ha. Der kræves således dækket et skønsmæssigt tab på 1.113.000 kr. ud fra et beløb på 113.000 kr. pr. ha.

Område E er skovbevokset og har ingen landbrugsmæssig anvendelse.

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7"

Ejerlavet har bemærket, at der er flere måder at opgøre et erstatningskrav på. I denne forbindelse er oplyst, at ejerlavet købte arealet af Farum Kommune

for 476.000 kr. ved skøde lyst i juni 2004. Den offentlige vurdering var 95.000 kr. Der har været tilbud på områderne til landbrug og til hestedrift på 105.000 kr., 200.000 kr. og 350.000 kr. Ejerlavet har derfor anført, at en opgørelsesmåde er tab af landbrugsværdi. Det er endvidere anført, at en anden opgørelsesmetode er kapitalisering af manglende forpagtningsindtægt. Værdier for landbrugsjord blev ifølge Danmarks Statistik i november 2007 opgjort til 170.000 kr. pr. ha, hvilket for det pågældende areal bliver 850.000 kr. Prisen for forpagtning af jord er beregnet til 4.100 kr. pr. ha, som ville kunne give ejerlavet en årlig indtægt på 20.500 kr. Med en kapitalisering over 10 år kan tabet opgøres til 205.000 kr. Ejerlavet har tillige anført, at en tredje opgørelsesmåde er vanskelig at beregne økonomisk, men der er lidt et tab ved, at ejerlavet for fremtiden ikke kan hindre offentlig adgang til området. Som en konklusion på de anførte tre opgørelsesmåder har ejerlavet foreslået en erstatning på 200.000 kr.

Fredningsnævnets afgørelse

Menighedsrådet:

Område E

Området er fredsskov. Der tillægges derfor ikke erstatning for dette område i anledning af fredningen.

Område B og D

Områderne må fortsat dyrkes som landbrug. Bestemmelsen om, at dyrkningen skal være økologisk, indebærer ikke et økonomisk tab, idet denne dyrkningsform er lige så rentabel som konventionel landbrug. Det bemærkes, at området allerede nu er omlagt til økologisk drift, og at der således ikke skal erstattes noget tab for omlægning.

Område A

Området udgør 5,6 ha.

Der gives ikke erstatning til den del af området, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, 2,6 ha.

Der gives ikke erstatning til den del af området, som er fredsskov, 0,6 ha.

Der gives ikke erstatning til den del af området, som er skræntareal, 0,2 ha.

Resten af området, 2,2 ha, pålægges den restriktion, at der ikke må ske landbrugsmæssig udnyttelse. Tabet i den anledning fastsættes til 42.000 kr. pr. ha, eller 92.400 kr.

Stier

Der tillægges herudover den sædvanlige takst på 15 kr. pr. meter sti, eller 19.500 kr.

Det af Furesø Kommune udpegede medlem, Svend Erik Jørgensen finder, at tabet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, ikke skal erstattes, idet området må betragtes som offentligt ejet og ikke erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse med videresalg for øje. Han har herved lagt vægt på, at menighedsrådet er skatteudskrivningsmyndighed, at præsterne og visse andre ansatte er tjenestemænd, samt at Folkekirken ifølge grundloven skal være understøttet af Staten.

Det af miljøministeren udpegede medlem Birthe Aasted finder, at menighedsrådet er en selvstændig juridisk person og ikke en offentlig myndighed. Dette ses blandt andet ved, at Menighedsrådets jorder er vurderet med henblik på ejendomsbeskatning.

Fredningsnævnets formand, dommer Hans Chr. Poulsen, bemærker, at bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, ifølge forarbejderne er en videreførsel af retstilstanden før lovbestemmelsen. Især kommuner fik ikke erstattet tab i anledning af fredning. Overfredningsnævnet havde ved kendelse af 17. november 1989 om fredning af et område nær Arresø mellem Lille Lyngby og Pøle Å tilkendt erstatning til et menighedsråd. Han finder, at § 39, stk. 1, efter forarbejderne ikke er til hinder for, at der tilkendes menighedsrådet erstatning.

Der træffes bestemmelse i overensstemmelse med flertallet.

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1 - 7":

Ejerlavet har erhvervet arealet med henblik på en rekreativ anvendelse, som ikke hindres ved fredningen. Der tillægges derfor den sædvanlige grundtakst på 3.800 kr. pr. ha, eller 19.000 kr.

Der tillægges herudover den sædvanlige takst på 15 kr. pr. meter sti, eller 10.500 kr.

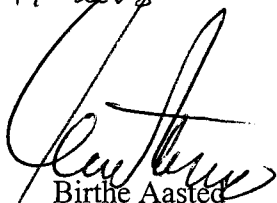
Den samlede erstatning udgør herefter

Farum Menighedsråd	111.900 kr.
--------------------	-------------

Ejerlavet "Marken ved Kong Volmersvej 1-7	<u>29.500 kr.</u>
---	-------------------

	141.400 kr.
--	-------------

18/9. 2008

Birthe Aasted
Udpeget af Miljøministeren

Hans Chr. Poulsen
formand

Svend Erik Jørgensen
Udpeget af Furesø kommune

FREDNINGSNÆVNET>

SCANNED

REG NR. 8063.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Den 26. september 2006

Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør

Tlf. 49258120 Fax. 49214686

*Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53,
2100 København Ø*

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

27 SEP. 2006

FS 67/04. Fredningsforslag for Storebjerg m.m. i Farum Kommune.

Ved brev af 20. juli 2004 tilsendte Danmarks Naturfredningsforening ovennævnte fredningsforslag til fredningsnævnet.

I sagen afholdtes offentligt møde den 22. september 2004.

Sagen har siden været under behandling i fredningsnævnet.

Ved lov nr. 454/2004 indsattes som § 37a i naturbeskyttelsesloven en bestemmelse, hvorefter et fredningsforslag bortfalder, hvis fredningsnævnet ikke har truffet afgørelse i sagen senest 2 år efter, at fredningssagen er rejst. Ifølge § 5 i nævnte lov trådte bestemmelsen i kraft den 1. oktober 2004 og omfattede tillige fredningssager, der verserede den 1. oktober 2004.

I § 37a, stk. 3 er bestemt, at fredningsnævnet i særlige tilfælde kan beslutte inden udløbet af 2 års-fristen at forlænge denne med op til 2 år.

Ved brev af 17. august 2006 har Danmarks Naturfredningsforening anmodet fredningsnævnet om i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3 at forlænge fristen for behandlingen af sagen med 2 år.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet vurderer, at sagen kan færdigbehandles inden for 2 år, og tager i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37a, stk.3, Danmarks Naturfredningsforenings anmodning til følge, således at fristen for nævnets behandling af sagen forlænges til udløb den 1. oktober 2008.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Niels Olesen

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Hans Wagner Jensen

Denne afgørelse er sendt til alle på sagens adresseliste

KENDELSER>

DELVIS SKANNET

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør

Tlf. 49 25 81 20

fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 27. juli 2004

FS 07-04

Danmarks Naturfredningsforening har rejst sag om fredning af et område af Farum Naturpark i Farum kommune.

Fredningsforslaget vedlægges.

Fredningsforslaget har været bekendtgjort i Statstidende og Frederiksborg Amts Avis. I medfør af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 2 er det herefter forbudt at foretage noget, der strider mod de foreslåede fredningsbestemmelser.

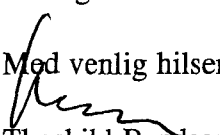
Nævnet holder offentligt møde i sagen med eventuel efterfølgende besigtigelse

onsdag den 22. september 2004 kl. 13.00

i *Farum Kulturhus, Stavnsholtvej 3, 3520 Farum*, hvortil alle interesserede i sagen indbydes.

Dette brev er sendt til ejerne af de ejendomme der omfattes af forslaget, til statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt til organisationer m.v., som antages at have væsentlig interesse i forslaget.

Med venlig hilsen

Thorkild Bendsen
nævnets formand

IKKE SCANNET
Fredningsforslag for

REG. NR. 806300

Storebjerg m.m.

Farum Kommune

juli 2004

J.nr. SN 2001-1211/2-0052

29 JULI 2004

akt. nr. 4

Danmarks
Naturfredningsforening

Indledning

Danmarks Naturfredningsforening fremsætter hermed i henhold til naturbeskyttelseslovens §36, jf. §33 stk. 3 forslag til fredning af 28,12 ha af Storebjerg m.m. i Farum Kommune i Frederiksborg Amt jf. vedlagte kortbilag 1 i 1:5.000 og 1:10.000.

1. Baggrunden for forslaget og beskrivelse af området

Fredningsforslaget bygger på ønsket om at sikre og forbedre de værdifulde åbne arealer sydvest for Farum By.

Følgende målsætning foreslås:

- at den landskabelige karakter fastholdes og styrkes
- at området anvendes til græsningslandbrug og lokalt og regionalt udflugtsområde, primært til vandre- og cykelture, natur- og landskabsstudier
- at levebetingelserne for det nuværende plante- og dyreliv sikres og forbedres

Landskabsformer

Landskabet er domineret af Farum Ås, der har sin begyndelse inde i byen nord for Farum Sø og som her bliver synlig i landskabet umiddelbart vest for Farum Kirke. Åsen bliver længere vestpå gennemskåret af en bæk, der løber fra Præstemosen og ud i Mølleåen i Sortemosen. Præstemosen fremtræder som et "fattigkær", mens Sortemosen er et "rigkær".

Kulturhistorie

Åsen har i historisk tid været en del af Præstegårdsjorden, som har været landbrugsjord for præsten ved Farum Kirke.

Vandløb

Præstemosen afvandes af en bæk, der løber fra mosen og gennem åsen ved Gretesholm og ud i Mølleåen ved Karsø.

Naturtyper

En vigtig naturværdi for området er den tørbundsflora, der knytter sig til den højtliggende del af åsen umiddelbart vest for Storebjerg og overgangen fra åsen til Præstemosen.

Dyre- og planteliv

Til de ovenfor nævnte varierede naturtyper knytter der sig selvsagt en stor artsrigdom af dyr og planter.

De mest interessante planter er knyttet til vådområder og udyrkede arealer.

Floraen på de udyrkede arealer er især interessant på åsen vest for Storebjerg, hvor man finder en decideret tørbundsflora med f.eks. tjærenellike, blåmunke, håret gøgeurt, sandvikke, alm. kongepen, hedelyng, hundeviol, kratfladbælg, rundbælg, vårgæslingeblostm, bitter bakkestjerne, harekløver, sølvpotentiell, rødknæ, tidlig dværgbunke, lægeoksetunge, gulsnerre, alm. torskemund.

Ved en beklagelig fejltagelse er 2.2 ha af matr. nr. 1a Farum by den 16. juli 2004 blevet harvet, jf. kortbilag 1. Arealet må ikke yderligere jordbehandles eller gødes. Arealet skal søges reableret.

Fredningsforslagets afgrænsning og omfang

Fredningsforslagets afgrænsning fremgår af fredningskortet i 1:5.000 og 1:10.000 af Kortbilag 1 og omfatter ca. 28,12 ha.

Det område, der ønskes fredet, er beliggende vest og syd for Farum By og afgrænses af Farum søs randbevoksning mod syd. Fredningsområdet består af del af matr. nr. 1a, del af 1c, del af 1d og 6bz Farum By.

2. Planlægnings- og fredningsmæssige forhold

Området er en del af den såkaldte "Farum Naturpark". Det er ikke et skarpt afgrænset natur og skovområde, men alligevel skiller det sig klart ud fra nabolandskaberne ved en righoldighed af søer, moser, vandløb, enge, skove, krat og markante bakkedrag.

Farum Naturpark strækker sig fra Farum Sø i øst til den tidligere Jørlunde Sø i vest. Mølleåen der har sit spæde udspring mellem Buresø og Bastrup kæder landskaberne sammen til en fascinerende helhed.

Siden 1930'erne har visionære kræfter taget initiativ til et stort antal fredninger i Farum Naturpark.

Den første fredning stammer fra 1934 og vedrører Skovvænget i Farum. Den seneste blev gennemført af Naturklagenævnet i år 2000 og vedrører Langåsen og Nellesødalen. Det samlede antal fredninger i Farum Naturpark er ca. 20 fredninger omfattende ca. 1500 ha. Hovedparten er gennemført på initiativ fra Danmarks Naturfredningsforening.

Det aktuelle område er fredet ved Mølleåfredningen i 1948 og en frivillig fredning fra 1967.

Danmarks Naturfredningsforening ønsker en modernisering og opstramning af disse fredninger.

Fredningsforslaget er ikke i strid med Farums Kommuneplan og Regionplan 2001 for Frederiksborg Amt.

3. Forslag til fredningsbestemmelser

§1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative interesser
- at bevare udsigterne over landskabet og Farum sø bl.a.
- at sikre og forbedre offentlighedens adgangsmuligheder bl.a. gennem et fastlagt stisystem

§2 Arealanvendelsen

Den nuværende landbrugsmæssige anvendelse skal ophøre og området skal overgå til et vedvarende græsningsområde.

Arealerne må ikke dyrkes eller gødskes, og der må ikke anvendes kemiske bekæmpelsesmidler. Det økologiske jordbrug kan fortsætte indtil vedvarende græs er etableret på hele det nuværende dyrkede areal.

Det harvede areal på matr. Nr. 1a Farum By skal snarest i samråd med Danmarks Naturfredningsforening og Frederiksborg Amt reetableres.

Området er ubebygget.

§3 Bevaring

Det fredede område skal fra 2005 etableres som et stort sammenhængende græsningslandbrug. Der må således ikke foretages terrænændringer, foretages ændringer i eksisterende beplantning eller opføres bebyggelse, med mindre det fremgår af de efterfølgende bestemmelser.

§4 Naturpleje og naturgenopretning

Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan, der sikrer, at arealerne fortsat fremstår med lav græs- og urtevegetation, og at området ikke udvikler sig i retning af krat eller skov. Der kan iværksættes særlig indsats for at forbedre levevilkårene for det naturlige plante- og dyreliv. Plejeplanen skal revideres hvert 5. år og sendes til Danmarks Naturfredningsforening og de berørte lodsejere til orientering/godkendelse. I øvrigt gælder de til enhver tid fastsatte regler om pleje af fredede områder, for tiden Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 837 af 4. september 2000.

§5 Retningslinier for driften af arealet

Arealer, der er omfattet af almindelig landbrugsmæssig omdrift, skal overgå til vedvarende græs.

Arealer, der er udyrkede, må ikke inddrages i almindelig landbrugsmæssig omdrift.

Arealerne må ikke tilplantes med buske eller træer.

Græsning kan finde sted som led i plejeforanstaltningerne i det omfang, det ikke strider mod fredningens formål.

§6 Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden - heller ikke til eget brug - eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

Sten- og jorddiger må ikke fjernes eller beskadiges. Eksisterende diger kan istandsættes og vedligeholdes.

Forbuddet mod terrænændringer gælder ikke

- videnskabelige, arkæologiske og geologiske undersøgelser og
- frilæggelse af vandløb eller andre foranstaltninger, der tjener til at styrke fredningens formål, herunder som led i eventuelle naturgenopretningsprojekter.

§7 Bebyggelse, veje og tekniske anlæg m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder, hytter eller lignende. Der må ikke etableres dyrefarme, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller anlægges koloni- og nyttehaver.

Der må ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller landingspladser for fly og helikoptere. Der må ikke etableres oplags- og lossepladser.

Der må ikke anbringes campingvogne, telte eller lignende.

Der må ikke etableres andre faste anlæg og konstruktioner.

Eksempelvis må der ikke anbringes hegn, tårne, vindmøller, tankanlæg, fritstående solfangere eller master, herunder master for luftledninger, og der må ikke føres luftledninger over arealerne.

Der må ikke etableres lysanlæg.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af nødvendige læskure til kreaturer, heste, får og geder m.v. efter fredningsnævnets godkendelse.

Fredningen er heller ikke til hinder for opstilling af sædvanlige landbrugshegn til kreaturer, heste, får og geder, men hegningen må ikke begrænse offentlighedens adgang, som fastsat i §8.

§8 Offentlighedens adgang

Offentligheden har ret til at færdes til fods og opholde sig i hele fredningsområdet.

Der markeres offentlige stier, som vist, med særlig signatur på fredningskortet. På disse stier er cykling tilladt.

På arealerne har Frederiksborg Amt ret til afmærkning af stiforløb samt til opsætning af kortborde i beskedent omfang.

§9 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens §50 stk. 1.

§10 Ophævelse af tidligere fredninger

Følgende tidligere fredningskendelser og deklARATIONER ophæves for så vidt angår de arealer, der er omfattet af nærværende fredning.

- Overfredningsnævnskendelse af 29-02-1948.
- FredningsnævnsdeklARATION af 08-08-1967.

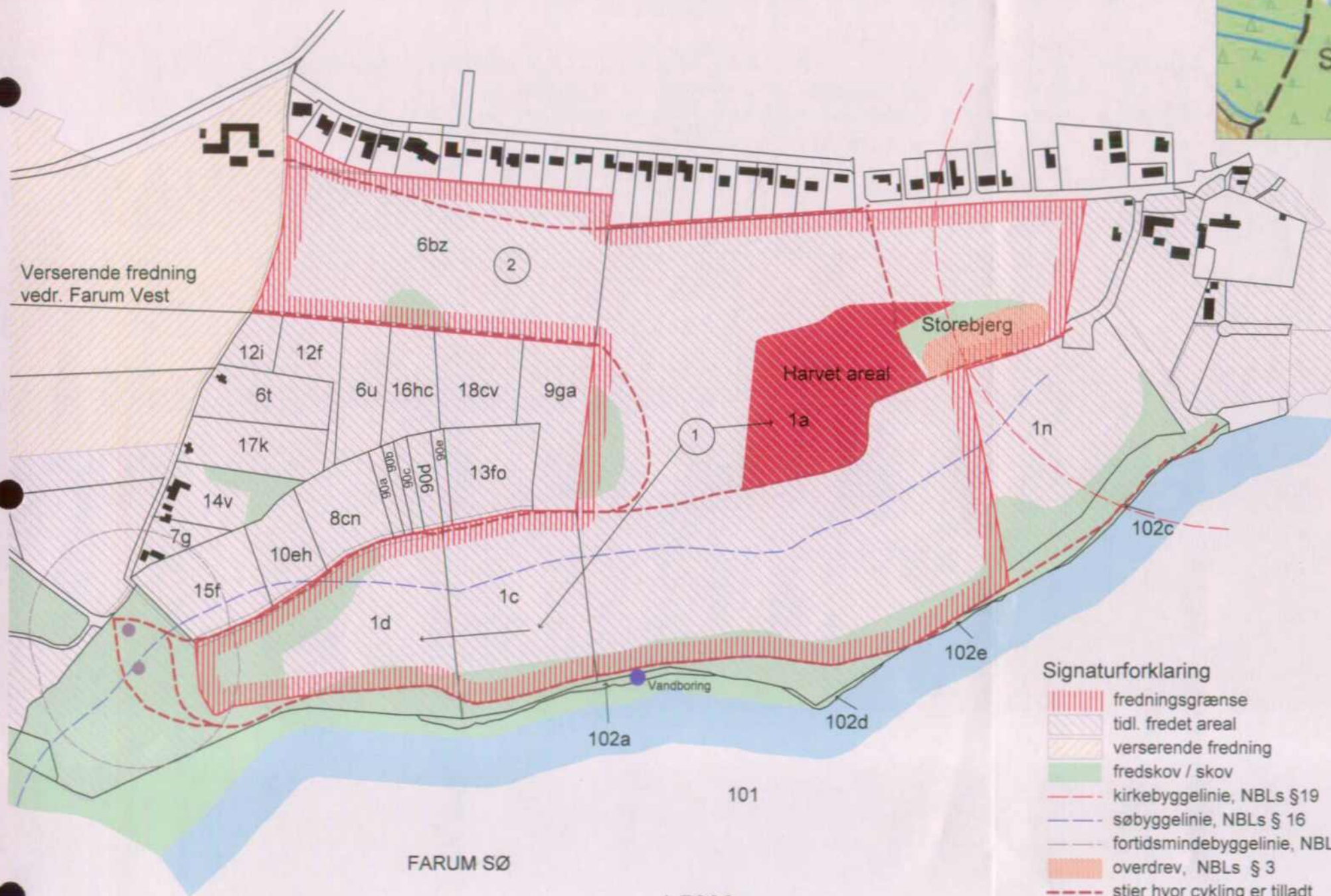
Ejerforhold og matrikelnumre

Areal- og lodsejerliste for de af fredningsforslaget omfattede ejendomme fremgår af Bilag 1.

19.07.2004

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om:			Tidligere fredet	Bemærkninger
			Ca.ha.:	Antal lodder:	Beskyttelses-linier strand, sø, å og fortidsminder §§15, 16 og 18 Ca.ha.	Beskyttelseslinier skov og kirkeomgivelser §§17 og 19 Ca.ha.	Søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m m §3 Ca.ha.		
1	del af 1 a Farum By , Farum	Farum Sogns Kirkekontor Stavnsholtvej 25 3520 Farum	18,15	1	5,19	1,91	0,50	29.02.1948	ofn. kendelse
	del af 1 c og		2,16	1	1,62			do	do
	del af 1 d smst.	Formand for Farum Menighedsråd Rane Kaas-Rasmussen	<u>2,93</u> 23,14	1	2,47			do	do
2	6 bz smst.	Ejerlavet Marken ved Kong Volmersvej 1-7 Gedevasevej 39 3520 Farum	4,98	1				08.08.1967	fredningsdeklaration
		i alt ca.	28,12						

N

1:5000

kopi af matr.kortet
a jour juni 2004

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- tidl. fredet areal
- verserende fredning
- fredskov / skov
- kirkebyggelinie, NBLs § 19
- søbyggelinie, NBLs § 16
- fortidsmindebyggelinie, NBLs § 18
- overdrev, NBLs § 3
- stier hvor cykling er tilladt
- henvisning til areallisten

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

<http://www.fa.dk/arealinfo/>

1:10000

Kortbilag 1

Forslag til revision af
fredninger ved

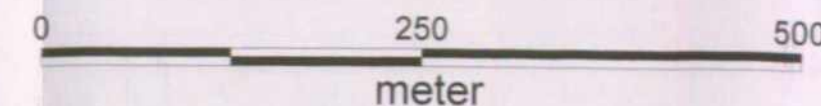
Storebjerg m.m.

Del af
Farum By, Farum

Farum Kommune
Frederiksborg Amt

Udfærdiget i juli 2004 af
Danmarks Naturfredningsforening
i samarbejde med Frederiksborg Amt
J.nr. 1-200

Danmarks
Naturfredningsforening

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 14. juni 2010 BH
FRS nr. 25/10 BH

KOPI

Farum Sogn
Kirkegårdskontoret
Kaalundsvej 33 B
3520 Farum

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
15 JUNI 2010

Dispensation fra fredningen af Storebjerg til jordbehandling.

Ved brev af 26. marts 2010 har Farum Sogns Menighedsråd ansøgt om dispensation fra fredningen af Storebjerg og omkringliggende område i Farum til en let jordbearbejdning på areal A, således at det bliver muligt at pleje området med høslæt.

I fredningskendelsens § 2 er om område A bestemt:

"Området skal bevares med skræntarealer. De løvtræbevoksede arealer skal bevares. Den øvrige del skal drives som lysåbne overdrevsarealer enten med kreaturafgræsning eller ved et årligt høslæt i sensommeren. Konvertering til overdrev skal finde sted uden jordbehandling og uden udsæd af frøblandinger m.v."

I § 3 er bl.a. bestemt:

"Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden - heller ikke til eget brug - eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet."

I § 5 er om offentlighedens adgang bestemt, at færdsel ikke må finde sted på dyrkede markarealer. Offentligheden kan færdes til fods på den øvrige del af arealet, herunder eventuelle hegnede af græsningsarealer.

I ansøgningen af 26. mart 2010 om dispensation er bl.a. anført:

"At pleje areal A med kreaturafgræsning synes af flere grunde ikke hensigtsmæssig. Hele området har stor rekreativ værdi, men særlig areal A er meget benyttet og passerer dagligt at mange mennesker, i og med areal B og D dyrkes. Området bruges flittigt af både skoler, børnehaver, fritidshjem, andre institutioner og af lokalbefolkningen i øvrigt, både sommer og vinter, og bakken ved det øvre markstykke (Lillebjerg) er Farums eneste kælkebakke. Hegning vil derfor interferere og begrænse områdets rekreative brug og vil fx umuliggøre brug af kælkebakken. Da jorden på dette stykke af marken er næringsfattig, er det skønnet, at det kun vil være muligt at have græsning få uger årligt."

Furesø kommune, Miljøcenter Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening har ikke udtalt sig imod ansøgningen.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til den ansøgte lette jordbearbejdning, således at det bliver muligt at pleje området med høslæt.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til By- og Landskabsstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegyn- de behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, el- ler behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand

Sendt til

Furesø kommune, Natur- og Miljøafdelingen
Miljøcenter Roskilde, jr. nr. ROS-412-00858
By- og Landskabsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite
Dansk Ornitologisk Forening, att. Knud Flensted
Kulturarvsstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådets amtsformand for "Københavns amt", Gunnar Brüsch

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Ejerlavet Marken ved
Kong Volmersvej 1-7,
Formand Jan Rungholm
Gedevasevej 21
Farum
jan@rungholm.com

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-66-2015

Den 28. december 2015

Storebjerg og omkringliggende område – slåning af græs og opsætning af telt

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til på ejendommen matr. nr. 6 bz, Farum By, Farum, én gang om året – i august eller september måned – at slå græsset på et ca. 150 m² stort firkantet areal syd for ejendommen Gedevasevej 23 og opsætte et telt på det ryddede areal til brug for den årlige sommerfest.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30. november 2009 om fredning af Storebjerg og omkringliggende område.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier, at sikre udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 123, marts 2004, at bevare udsigten over det fredede landskab og at fastholde offentlighedens ret til færdsel samt at sikre og forbedre adgangsmulighederne gennem blandt andet et fastlagt stisystem.

§ 2. Arealanvendelse og drift

Den landbrugsmæssige drift på tidspunktet for fredningen (område B og D) kan fortsætte på nednævnte vilkår:

Landbrugsarealerne skal drives efter de til enhver tid gældende EU-regler om økologisk drift.

Såfremt omdriften ophører, skal arealerne udlægges med vedvarende græs. Efter etablering af vedvarende græsarealer kan driften ikke på ny omlægges.

Markarealerne må ikke tilplantes.

Der fastsættes i øvrigt følgende bestemmelser for de enkelte delarealer (område A – E):

A.

Området skal bevares med skræntarealer. De løvtræbevoksede arealer skal bevares. Den øvrige del skal drives som lysåbne overdrevsarealer enten med kreaturafgræsning eller ved et årligt høslæt i sensommeren. Konvertering til overdrev skal finde sted uden jordbehandling og uden udsæd af frøblandinger m.v.

B.

Fredningen er ikke til hinder for anlæg af en parkeringsplads alene til brug for kirken. Afgrænsningen skal godkendes af fredningsnævnet.

C.

Området skal plejes ved høslæt i sensommeren.

§ 4. Bebyggelse, veje og tekniske anlæg m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder, hytter eller lignende på området. Der må ikke etableres dyrefarme, drivhusgartnerier, planteskoler og frugtplantager eller anlægges koloni- og nyttehaver eller andre faste anlæg eller konstruktioner. For eksempel må der ikke anbringes hegn, tårne, vindmøller, tankanlæg, fritstående solfangere eller master, og der må ikke føres luftledninger over arealerne eller etableres lysanlæg.

Der må endvidere ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller landingspladser for fly eller helikoptere, og der må ikke etableres oplags- og lossepladser

Der må ikke anbringes campingvogne, telte eller lignende.

Det omhandlede areal er beliggende i fredningens delområde C.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Naturstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er ikke fremkommet indsigelser mod det ansøgte.

Furesø kommune har som tilsynsmyndighed udtalt følgende:

"Som tilsynsmyndighed vurderer vi, at der kan gives dispensation til følgende:

Ejerlavet Marken ved Kong Volmersvej 1-7 kan få dispensation til at slå firkanten én gang årligt inden sommerfesten, udover den ene gang der bliver taget hælslæt på hele området. Firkanten skal slås med le. Der kan ikke gives dispensation til vedvarende tækklipping/slåning af området.

Det er ifølge § 4 i fredningsbestemmelserne ikke lovligt at opsætte telt på det fredede areal. Vi vurderer dog, at Ejerlavet Marken ved Kong Volmersvej 1-7 kan få dispensation til at sætte et telt op i firkanten én gang årligt i sensommeren."

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

Der er søgt om tilladelse dels til ændring af plejen (slåning af græsset) og dels til opsætning af et telt.

Kommunen er i henhold til bekendtgørelsen om pleje af fredede arealer og tilsyn ansvarlig for plejen af arealet. Det er derfor kommunen, der som plejemyndighed, skal vurdere, hvorvidt den ønskede plejeform (slåning af græsset) er i overensstemmelse med fredningens formålsbestemmelse og med planerne for plejen af området i helhed. Fredningsnævnet har derfor ikke ved denne afgørelse taget stilling hertil.

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet dispensation til, at Ejerlavet Marken ved Kong Volmersvej 1-7, som ansøgt én gang om året i august eller september måned må opsætte et telt med det formål at afholde en social sammenkomst med fællesspisning for medlemmerne af ejerlavet. Det er en forudsætning, at teltet er helt nedtaget og området ryddet og retableret igen inden for 36 timer efter, at opsætning af teltet er påbegyndt.

Det ansøgte findes således ikke at stride mod fredningens formål, idet der er lagt vægt på det oplyste om, at grundejerne har haft en mangeårig tradition for opsætning af et telt i forbindelse med en årlig sommerfest.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Furesø kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Furesø Kommune
Att.: Mette Bjerre Larsen

Via e-post: mbla@furesoe.dk

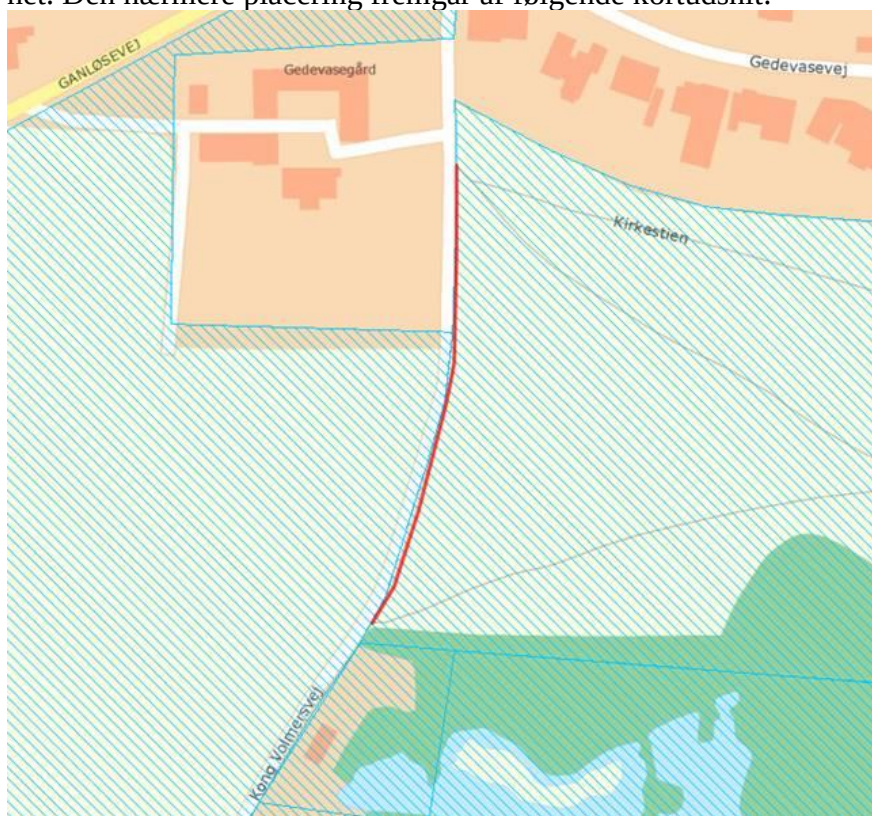
Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-43-2019

Den 16. august 2019

Storebjerg Farum Naturpark og Farum Vest– Terrænregulering

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til at afhøvle rabatten på Kong Volmersvej ca. 1-1,5 m i bredden og ca. 15 cm i dybden på ejendommene matr.nrr. 6^a og 6^{bz} Farum By, Farum. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30. november 2009 om fredning af Storebjerg Farum Naturpark og omkringliggende område samt Naturklagenævnets afgørelse af 25. juni 2009 om fredning af Farum Vest

Af fredningsbestemmelserne i afgørelsen vedrørende Farum Vest fremgår blandt andet følgende:

”...”

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at bevare de væsentlige landskabelige værdier, der er knyttet til området, at sikre det frie udsyn over den åbne moræneflade og tunneldalen samt at sikre offentlige stier.

Fredningen har endvidere til formål at bevare området i sin nuværende tilstand. Der må derfor ikke ændres på arealernes anvendelse med mindre, det er tilladt i følgende bestemmelser.

...

§ 4. Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

Stk. 2. Forbudet mod terrænændringer gælder ikke videnskabelige arkæologiske undersøgelser samt frilæggelse af vandløb eller andre foranstaltninger, der tjener til at styrke fredningens formål.

Af fredningsbestemmelserne i afgørelsen vedrørende Storebjerg Farum Naturpark fremgår blandt andet følgende:

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier, sikre udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 123, marts 2004, at bevare udsigten over det fredede landskab og at fastholde offentlighedens ret til færdsel samt at sikre og forbedre adgangsmulighederne gennem blandt andet et fastlagt stisystem.

...

§ 3. Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden — heller ikke til eget brug — eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet. Forbuddet mod terrænændringer gælder ikke arkæologiske, geologiske eller andre videnskabelige undersøgelser samt frilæggelse af vandløb eller andre foranstaltninger, der tjener fredningens formål.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes internationale naturbeskyttelsesområder inden for fredningsområdet, men ikke i relevant afstand fra den ejendom, som projektet angår.

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Furesø Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for projektet, i det omfang fredningsnævnet måtte finde, at det er dispensationskrævende.

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at genetablering af selve kørebanen som asfaltvej næppe kræver dispensation fra fredningerne. Foreningen indstiller imidlertid, at vejen ændres til en grusvej, og indstiller derfor, at der ikke meddeles dispensation på nuværende tidspunkt.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte i vidt omfang formentlig ikke er dispensationskrævende; men at en dispensation til de dele af projektet, der måtte række ud over en bagatelgrænse, ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet bemærker, at dispensationen til den ønskede terrænregulering gælder, hvad enten vejen genetableres med asfalkørbane eller ændres til en grusvej.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.